5. Тепла О.М. Формування міжкультурної комунікації у процесі навчання іноземних студентів української мови // Компаративні дослідження слов'янських мов і літератур. - 2010. – Вип. 12. – С.179-182.
6. Манакін В.М. Мова і міжкультурна комунікація / В.М.Манакін. – К.: Академія, 2012. – 284 с.
7. Oliynyk T.I. Raising cross-cultural awareness through English language teaching // Іноземні мови.- 2008.-№4.- С.29-32.
8. Тихоновський О.В. Особливості педагогічного спілкування на етапі адаптації іноземних студентів до навчання у ВНЗ / О.В. Тихоновський // Запорожский медицинский журнал. – 2014. – № 2. – С.132 – 134.

УДК: 378:82-31

[1]Панівська М. А., [2]Прийма Л. Ю.
[1]Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
[2]Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава

ПОРІВНЯННЯ ПЕРЕКЛАДУ АНТРОПОНІМІВ УКРАЇНСЬКОЮ ТА РОСІЙСЬКОЮ МОВАМИ
(на матеріалі роману "One Flew over the Cuckoo's Nest" Кена Кізі)

Стаття присвячена перекладу антропонімів та їх порівняльному аналізу в перекладах роману "One Flew Over the Cuckoo's Nest" Кена Кізі, здійснених Н. І. Тисовською, В. П. Голишевим і Т. А. Кудрявцевою. Ми розглядаємо такі явища, як транслітерація та лексична трансформація антропонімів у перекладі.

Ключові слова: *антропонім, переклад, транслітерація, трансформація, художній твір.*

The article is devoted to the translation of anthroponyms and their comparative analysis in the translations of "One Flew over the Cuckoo's Nest" by Ken Casey, done by N. I. Tysovskaya, V. P. Golyshev, and T. A. Kudriavtseva. We consider such phenomena as transliteration and lexical transformation in translation.

Key words*: anthroponym, translation, transliteration, transformation, literary work.*

Статья посвящена переводу антропонимов, их сравнительному анализу в переводах романа "One Flew Over the Cuckoo's Nest" Кена Кизи, выполненных Н. И. Тисовской, В. П. Голышевым и Т. А. Кудрявцевой. Мы рассматриваем такие явления, как транслитерация и лексическая трансформация в переводе.

Ключевые слова*: антропоним, перевод, транслитерация, трансформация, художественное произведение.*

Актуальність дослідження диктується проблемами перекладу антропонімів в художніх творах американської літератури.

Незважаючи на безліч робіт про проблеми перекладу ономастики, в лінгвістиці мало досліджень особливостей перекладу власних назв на матеріалі американської прози.

У якості матеріала дослідження виступав художній твір американського письменника *"One Flew Over the Cuckoo's Nest"* Кена Кізі та його переклад на українську та російську мову, виконаний Н. І. Тисовською, В. П. Голишевим і Т. А. Кудрявцевою.

Антропоніми в творі *"One Flew Over the Cuckoo's Nest"* Кена Кізі представляють значний інтерес, адже до цього вони не були досліджені. Ми

представляємо їх порівняльний аналіз у перекладах роману Н. І. Тисовської, В. П. Голишева й Т. А. Кудрявцевої.

Власні імена грають важливу роль у творах художньої літератури. Кожний художній твір – це відображення дійсності у творчості письменника. Він у своєму творі створює простір, час, психологічний світ [5, с. 76]. Власні імена складають ономастичний простір тексту, який визначається художнім стилем письменника, змістом тексту, естетичними завданнями. З цього випливає, що переклад власних назв вимагає достатніх фонових знань перекладача, його обізнаності про історичні події та культурні реалії [3, с. 211-215].

Ми відібрали для аналізу 13 антропонімів і їх відповідників у перекладах Н. І. Тисовської, В. П. Голишева й Т. А. Кудрявцевої. Наведемо зведену таблицю:

Кен Кізі	**Н. І. Тисовська**	**В. П. Голышев**	**Т. А. Кудрявцева**
Chief Bromden	Вождь Помело	“Вождь” Бромден	Вождь Вэтла
Nurse Mildred Ratched	пані Рекет	Сестра Милдред Гнусен	Сестра Крысчед
Doctor John Spivey	Лікар Джон Спайві	Доктор Джон Спайви	Доктор Спиви
Dale Harding	Гардинг	Дейл Хардинг	Хардинг
Randle Patrick McMurphy	Рендл Патрик Макмерфі	Рэндл Патрик Макмерфи	Макмэрфи
Charles Cheswick	Чезик	Чарли Чесвик	Чезвик
Billy Bibbit William Bibbit	Біллі Бібіт	Билли Биббит Уильям Биббит	Билли
Candy Starr	Кенді Стар	Кэнди Стар	Кэнди
Sandy Gilfillian	Сенді	Сэнди Гилфилиан	Сэндра
Pete Bancini	Піт Банчині	Пит Банчини	Пит Банчини
Scanlon	Сканлон	Сканлон	Скэнлон
Mary Louise Bromden	Мері Луїза Бромден	Мэри Луиза Бромден	Мэри Луиза Бромден
Mr. Turkle	пан Тьоркл	Мистер Тёркл	Тэркл

З наведеної таблиці випливає, що більшість назв переведено на українську та російську мову транскрипцією.

Ім’я *Charles*, відповідно до словника англійських імен, транскрибується як *Чарльз* [5]. Серед проаналізованих перекладів, імені Чарльз не було виявлено. Перекладаючи текст роману, Н. І. Тисовська використала транскрипцію зі збереженням деяких елементів транслітерації. У перекладі В. П. Голишева героя звуть *Чарлі*, що вказує на застосування транскрибування й принципу милозвучності. В. П. Голишев вирішив, що для російськомовного читача даний варіант перекладу є більш звичним.

У перекладі В. П. Голишева ім'я *Sandy* транскрибується і передається як *Сэнди*, відповідно, український аналог перекладу Н. І. Тисовської – *Сенді.* Ім'я *Sandy* є скороченою формою повного імені *Sandra*, яке подається у словнику як *Сандра* [4]. Варіант перекладу того ж імені Т. А. Кудрявцевою являє собою ім'я *Сэндра*, тут перекладач використовував транскрипцію повного імені героїні з принципом милозвучності в скороченому варіанті.

Існують імена власні, під час перекладу яких важливо передати їх внутрішню форму. Це відбувається, коли власна назва набуває рис загальної назви. С. Влахов і С. Флорін називають такі імена та прізвища "такі, що говорять" [1, с 214]. У досліджуваному романі ми знайшли кілька "імен, що говорять". *Chief Bromden* В. П. Голишев переклав як *Вождь Бромден*, використовуючи прийом транслітерації, але в романі вождя часто називають *Вождь Швабра*, тому що він кожного дня миє підлогу шваброю. Його прізвисько пов'язане асоціативним зв'язком із прізвищем *Bromden* та іменником broom, яке в перекладі з англійської означає *"Швабра"*. В. П. Голишев вирішив не передавати цього в перекладі, а Т. А. Кудрявцева переклала прізвище *Bromden* як *Вэтла*. На перших сторінках п'єси ми можемо прочитати, що санітари обзивали вождя *Вэтла-Метла*. В даному прикладі Т. А. Кудрявцева передала номінально елемент, закладений в прізвище *Bromden* через слово "метла". Присутність даного елементу можна простежити й у перекладі Н. І. Тисовської у слові "помело", яке згідно з Академічним тлумачним словником (1970-1980 рр.) має ще й переносне значення – людина, якою помикають [7].

Найяскравішим прикладом імені, що "говорить", в романі є прізвище головної медсестри. *Ratched* дуже співзвучне зі словом *wratch*, що в перекладі з англійської означає "негідник". В. П. Голишев взяв за основу для прізвища головної медсестри слово "мерзенний" і переклав прізвище як *Гнусен*. Т. А. Кудрявцева у своєму перекладі вирішила за основу взяти слово "щур", яке закладено в першому складі прізвища *Ratched,* і у неї вийшло прізвище *Крисчед*. Обидва варіанти передачі прізвища відображають неприємну суть медсестри та адекватно передають внутрішню форму антропоніма.

Наступне прізвище, у якому ми виявили відмінності в перекладі — *Cheswick*. В. П. Голишев відійшов від словникового відповідника *Чезвік* [6] і використав прийом транскрипції, у результаті вийшло прізвище *Чесвік.* Т. А. Кудрявцева скористалась словниковим відповідником. Щодо перекладу українською мовою, то Н. І. Тисовська застосувала транскрипцію з асиміляцією приголосних: *Чезик.*

Прізвище *Scanlon* і *Turkle* у словнику перекладається як *Сканлон* і *Тьоркл* [6], але Т. А. Кудрявцева використала спосіб транскрипції (*Скэнлон* та *Тэркл*), а не словниковий еквівалент. На думку Т. Р. Левицької та А. М. Фітерман, для збереження національного колориту імена власні повинні передаватися за допомогою прийому транслітерації. Перекладач має використовувати існуючі традиційні відповідники власних назв у мові перекладу. А імена, "що говорять", переклад яких є важливим для розкриття змісту роману, слід перекладати за змістом [3, с. 114].

Для українського варіанту перекладу найбільш типовим було використання транскрипції зі збереженням деяких елементів транслітерації. Аналіз перекладів показав, що велика частина власних назв транскрибувалася в усіх варіантах перекладу.

ЛІТЕРАТУРА
1. Влахов С., Флорин С. Непереводимое в переводе. – М.: Международные отношения, 1980. – 342 с.
2. Кен Кізі. Над зозулиним гніздом. Переклад з англійської: Н. І. Тисовська. – К.: КМ-БУКС, 2017. – 352 с.
3. Комиссаров В. Н. Теория перевода (лингвистические аспекты): Учеб. для ин-тов и фак. иностр. яз. – М.: Высш. шк., 1990. – 253 с.
4. Левицкая Т. Р.; Фитерман А. М. Теория и практика перевода с английского языка на русский – М.: Издательство литературы на иностранных языках, 1963. – 263 с
5. Рыбакин А.И. Словарь английских личных имен. – М.,2000.
6. Рыбакин А. И. Словарь английских фамилий. – М.: Русский язык, 1986.
7. Словник української мови: в 11 тт. / АН УРСР. Інститут мовознавства; за ред. І. К. Білодіда. – К.: Наукова думка, 1970-1980.

UDC 378.147.88

Pavelieva A.K.,[1] Bieliaieva O.M.,[2] Lysanets Yu.V.,[2] Havrylieva K.H.[2]
[1]National University "Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic"
[2]Ukrainian Medical Stomatological Academy, Poltava

THE USE OF "FUTURELEARN" FOR MAXIMIZING THE IELTS SPEAKING TEST SCORE

У статті окреслено методичні стратегії розвитку комунікативних навичок студентів під час підготовки до іспиту IELTS, що ґрунтуються на використанні інтерактивних web-ресурсів. Авторами представлено досвід вивчення матеріалів двотижневого онлайн-курсу "Improve Your IELTS Speaking Score" (University of Macquarie) на базі навчальної платформи "FutureLearn". Інтеграція інтерактивних навчальних ресурсів у систему англомовної підготовки у ЗВО – це продуктивний метод розвитку комунікативних навичок студентів, що набуває особливої актуальності в умовах тимчасового призупинення міжнародних сполучень у зв'язку з пандемією COVID-19. Складання іспиту IELTS залишається важливою умовою вступу до іноземного вишу і "перепусткою" до успішного працевлаштування випускників, що зумовлює необхідність ретельної підготовки до тесту із залученням сучасних інтерактивних онлайн-ресурсів та навчальних платформ.

Ключові слова: *IELTS, комунікативні навички, фахівці другого (магістерського) рівня вищої освіти.*

The article outlines the methodological strategies for the development of students' communication skills in preparation for the IELTS exam, involving the use of interactive web resources. The authors present their experience of undertaking and completing a two-week online course "Improve Your IELTS Speaking Score" (University of Macquarie) based on the "FutureLearn" educational platform. The integration of interactive teaching materials into the English-language training system at universities is a productive method of developing students' communication skills, which is especially relevant in the context of temporary suspension of international communications due to the COVID-19 pandemic. Passing the IELTS exam remains an important step for admission to a foreign university and a "permit" to the successful employment of graduates, which necessitates careful preparation for this test using modern online interactive resources and e-learning platforms.